

RR Regeringsrätten RÄTTSFALL

Nyuppsättning?

Besvär av arrendatorn J. angående inkomsttaxering år 1949. J. hade under 1947 realiserat sin besättning av nötkreatur. Det därvid erhållna beloppet beskattades icke. Under 1948 inköpte han kvigkalvar för 8.410 kr. PN vägrade avdrag härför, enär inköpet vore att hänföra till nyuppsättning. J. uppgav och styrkte genom intyg, att kalvarna inköpts för uppfödning för att försäljas till slakt på hösten följande år. Försäljningssumman hade då deklarerats och beskattats. Detta förfaringssätt komme att upprepas varje år. RR medgav avdrag med hänsyn till att J. under år 1948 övergått till uppfödning av ungdjur för slakt och att beloppet 8.410 kr avsåg inköp av kreatur för denna driftform. (RR:s utslag den 4/12 1953.)

S. k. lyxjordbruk

Besvär av fru H. angående inkomsttaxering år 1948. — Fru H., som ägde en jordbruksfastighet med taxeringsvärde av 35.000 kr, vägrades ett i dekl. till 4.986 kr uppskattat underskott å jordbruket. Fru H. klagade hos PN. TI anmärkte, att fru H. måste anses innehava fastigheten för bostadsändamål och icke i syfte att erhålla ekonomiskt utbyte. Detta framginge bl. a. av att yrkat avdrag för arbetslöner avse-

värt överstege de kontanta intäkterna av fastigheten. (Mannen hade egna inkomster.) PN och KR: ej ändring. RR medgav avdrag för underskottet, enär såvitt av handlingarna i målet framginge, tillräcklig anledning icke förelegat att förvägra fru H. ifrågavarande avdrag. (RR:s utslag den 2/10 1953.)

Pris för uppfödning av hästar.

Besvär av lantbrukaren J. angående inkomsttaxering år 1948. — PN hade till beskattning såsom inkomst av jordbruksfastighet upptagit av J. erhållet pris å 500 kr för uppfödning av varmblodiga hästar. KR: ej ändring. RR ansåg priset ej utgöra skattepliktig inkomst. (RR:s utslag den 11/12 1935.)

Brunnsborrning.

Besvär av Maria Sophia Elisabeth B. angående inkomsttaxering år 1947. — B. yrkade avdrag för brunnsborrning med 6.000 kr RR yttrade: I målet är upplyst, att under beskattningsåret å omförmälda fastighet bedrivits arbete med brunnsborrning till avsevärt djup för en kostnad av sammanlagt omkring 10.000 kr samt att härav den 10/9 1946 å conto erlagts 6.000 kr. B. har i målet obestridd uppgivit, att den äldre å fastigheten befintliga brunnen tidi-

gare fungerat tillfredsställande och lämnat rikligt med vatten av god kvalitet men att efterhand på grund av markbearbetning m. m. vattentillgången minskat och att samtidigt därmed kvaliteten av vattnet så nedgått, att detsamma blivit oanvändbart, ävensom att tillfredsställande vattenförsörjning icke kunnat åstadkommas genom fördjupning eller annan förbättring av denna brunn. Vid angivna förhållanden och då i målet ej gjorts gällande att försämringen av brunnen berott på åtgöranden, för vilka B. haft att svara, får B. anses berättigad till avdrag med belopp, motsvarande den kostnad upptagande av ny med den äldre likvärdig brunn skulle dragit. På grund härav och i brist på utredning rörande kostnaden för inrättande av sådan brunn får denna kostnad skäligen antagas skola hava uppgått till åtminstone 2.000 kr. Taxeringen nedsattes i enlighet därmed. (RR:s utslag den 9/12 1953.)

Jubileumskostnader m. m.

Besvär av Fastighetsaktiebolaget Drott angående inkomsttaxering år 1949. — I samband med bolagets 50-årsjubileum avhölls en personalfest, i vilken deltagit bolagets styrelse, samtliga tjänstemän, arbetare och portvakter, revisorer, en aktieägare samt några hyresgäster, sammanlagt 103 personer. TN och PN vägrade avdrag för kostnaderna för festen, 4.619 kr. KR medgav avdrag med 2.500 kr. RR medgav avdrag med hela beloppet 4.619 kr. Vidare yrkades avdrag med 3.000 kr för avsättning till en personalfond, vars avkastning var avsedd till uppmuntran eller understöd åt bolagets personal. Fonden utgjorde en s. k. fri stiftelse. Avdrag för avsättningen vägrades av samtliga instanser. Enligt stadgarna skulle nämligen fondens medel vid fondens upplösning återgå till bolaget, som

ägde att besluta angående medlens användning. — Därjämte yrkades avdrag för kostnader för en minnesskrift i anledning av jubileet med 13.159 kr. Minnesskriften innehöll en historik över bolagets verksamhet, berättelse angående bostadsförhållandena i Stockholm sedan äldre tider och småberättelser angående bolagets olika fastigheter. PN medgav avdrag med endast 1.959 kr, motsvarande arvoden åt de bolagets tjänstemän som medverkat vid skriftens utgivande. KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 25/9 1953.)

Anm.: Minnesskriften torde icke ansetts ha något större reklamvärde. Jfr R.Å. 1947 not. 293; Svenska Personal-Pensionskassan erhöll avdrag för kostnaden för minnesskrift i samband med kassans 25-årsjubileum.

Årligt belopp som i samband med försäljning av aktier tillerkänts säljare har ansetts utgöra icke skattepliktig inkomst för denne.

Besvär av ingenjören L. angående inkomsttaxering år 1949. — Enligt köpeavtal den 29/11 1944 sålde L:s fader jämte annan person till ett aktiebolag A. samtliga aktier i ett aktiebolag B. å nominellt 100.000 kr. Köpeskillingen skulle fastställas till det belopp, varmed det senare bolagets tillgångar översteg dess skulder. Vidare skulle aktiebolaget A såsom för egen skuld svara för att aktiebolaget B under tiden den 1/4 1945—den 31/3 1960 månadsvis i efterskott till envar av säljarna eller, i händelse av dödsfall, deras rättsinnehavare erlade en årlig pension av 10.000 kr. Sedan L:s fader avlidit den 3/7 1948, efterlämnande L. som ende delägare i dödsboet, uppbar L. av aktiebolaget A på grund av dess förenämnda åtagande ett belopp av 5.002 kr. — TN och PN beskattade detta

belopp såsom inkomst av tjänst för L. Det kapitaliserade värdet av ifrågavarande rättighet inräknades i L:s förmögenhet. Hos KR yrkade L. undanröjande av beskattningen, enär enligt beslut av domstol pensionsrätten räknats såsom tillgång i dödsboet efter L:s fader och belagts med arvs- och kvarlåtenskapsskatt. KR: ej ändring. Sedan L. klagat hos RR, anförde TI, att den omständigheten att visst pensionsbelopp, som enligt ett avtal skulle utgå under ett avsevärt antal år även efter pensionärens död, vid dödstillfället bedömdes ha ett bestämt kapitalvärde icke kunde utgöra skäl för att pensionen i fortsättningen skulle undantagas från inkomstbeskattning. En periodisk utbetalning av här ifrågavarande art hade enligt rättspraxis hänförs till skattepliktig inkomst för mottagaren, oaktat densamma uppenbarligen varit att jämställa med del av köpeskilling. RR ansåg, att beloppet 5.002 kr icke för L. utgjort skattepliktig inkomst samt att L. icke visat fog för sin talan i fråga om förmögenhetsbeskattningen. Två ledamöter ville icke göra ändring i KR:s utslag. (RR:s utslag den 18/9 1953.)

Anm.: Utbetalningarna torde ha ansetts icke ha karaktär av livränta.

Underskott å uppfinningsverksamhet e. d.; kostnader för doktorsavhandling.

Besvär av medicine doktorn Å. angående inkomsttaxering år 1949. — Å., som företagit vetenskapliga experiment och undersökningar för konstruerande av vissa stolstyper, hade för att affärsmässigt utnyttja resultatet av sin verksamhet överlåtit patenträtten till sin uppfinning till ett bolag mot aktier till ett nominellt värde av 4.000 kr. Å. betraktade berörda verksamhet som rörelse och upptog beloppet 4.000 kr

som inkomst samt uppgav omkostnader till ett belopp av 6.500 kr. För underskottet å 2.500 kr yrkades avdrag. Av beloppet 6.500 kr hänförde sig 1.750 kr till kostnader för doktorsavhandling. RR förklarade Å. berättigad att vid beräkning av inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet erhålla avdrag för underskott å konstruktionsverksamheten med 750 kr. Avdrag vägrades alltså för kostnaderna för doktorsavhandlingen. (RR:s utslag den 21/10 1953.)

Resekostnader.

Ingenjören N., som var anställd hos ett olycksfallsförsäkringsbolag, och juris kandidaten E., som var sekreterare i en kommunorganisation, yrkade vid inkomsttaxering år 1948 resp. 1949 avdrag för resor till och från arbetsplatsen, Uppsala—Stockholm, efter kostnaden för tågbiljett i II klass med hänsyn till att de måste utföra arbete på tåget. Avdrag medgavs endast för kostnaden efter tågbiljett för III klass. (RR:s utslag den 27/11 1953.)

Inkomst under utbildningskurs.

Besvär av landsfiskalsassistenten E. angående inkomsttaxering år 1948. — PN upptog till beskattning ett arvode om 470 kr, som E. åtnjutit under fullgörande av tjänstgöring motsvarande för landsfiskalselev föreskriven provtjänstgöring. I besvär hos KR upplyste E., att han, som icke avlagt studentexamen, av nämnden för antagande av aspiranter å landsfiskaltjänst erhållit besked att han det oaktat skulle bli antagen till landsfiskalselev, om han visade sig besitta för studentexamen erforderliga kunskaper i vissa ämnen. För att vinna tid hade han begärt medgivande att i förväg få fullgöra för landsfiskalselev föreskriven provtjänstgöring.

Hans begäran hade bifallits och sådan tjänstgöring fullgjorts under 1947, därvid han åtnjutit arvodet. Från och med den 4/4 1949 hade han antagits till landsfiskals-elev och från samma dag tills vidare till landsfiskalsaspirant. Enär hans tjänstgöring anordnats på samma sätt och med samma ändamål som om han varit antagen till landsfiskalselev, yrkade E. att arvodet icke skulle anses utgöra för honom skattepliktig intäkt. KR: ej ändring. RR fastställde KR:s utslag, enär av vad i målet förekommit framginge, att det ifrågavarande beloppet 470 kr utgjort på grund av anställning erhållen avlöning. (RR:s utslag den 11/12 1953.)

Anm.: Enligt R. Å. 1948 ref. 51 ha arvoden som utgått till landsfiskalselever och -aspiranter under utbildningstiden ansetts icke utgöra skattepliktig inkomst. E. har icke varit i vederbörlig ordning antagen som sådan elev. Jämför em. R. Å. 1952 ref. 23 (denna tidskrift årg. 1952 s. 226) samt denna tidskrift årg. 1953 s. 304.

För sen deklaration?

Besvär av direktören L. angående inkomsttaxering år 1948. — TI invände (först hos RR) att L., som fått anstånd med avlämnande av sin självdeklaration till den 5/3 1948 och inkommit med en ansökan om förlängt uppskov först den 6/3 1948 (dekl. inkom den 16/4 1948), förlorat sin besvär rätt hos KR och följaktligen även hos RR. L., som var direktör i S. A. S., genmälde, att han vid tidpunkten ifråga befunnit sig på en affärsresa i Sydamerika. Efter telegrafisk anmodan från sin arbetsgivare hade han måst utsträcka sin resa utöver den tidpunkt, då han efter sin ursprungliga resplan skulle ha varit tillbaka i Stockholm.

RR fann väl att L., som varit skyldig avlämna självdeklaration, icke inom föreskriven tid fullgjort denna sin skyldighet, men enär L. med hänsyn till vad i målet förekommit finge anses ha visat giltig ursäkt för sin underlåtenhet, lämnade RR utan bifall den av TI framställda invändningen mot besvärens upptagande till prövning. (RR:s utslag den 4/9 1953.)

Anm.: I allmänhet torde resa, även om till avlägsen ort, icke grunda giltig ursäkt, jämför RÅ 1914 ref. 113 (Indien). Här ansågos tydligen speciella omständigheter föreligga.

Sekretessbestämmelserna

Hos vederbörande länsstyrelse anhöll fjärdingsmannen B. i egenskap av exekutionsbiträde att för kontroll av att vederbörande arbetsgivare verkställt löneavdrag för gäldande av arbetaren D. påförd skatt erhålla uppgifter från av denne avlämnade självdeklarationer rörande hans arbetsgivare och inkomstförhållanden för åren 1947, 1948, 1949 och 1950. D. hade avlidit och dödsboet hade icke kunnat gälda honom restförda kvarstående skatter, varför skatterna skulle föreslås till avskrivning. Innan avskrivning skedde måste emellertid utredas om D:s arbetsgivare verkställt vederbörliga skatteavdrag. — Länsstyrelsen fann sig jämlikt 56 § taxeringsförordningen förhindrad utlämna begärda uppgifter (enl. 56 § skall självdeklaration ”tillhandahållas de ämbets- och tjänstemän, vilka i och för sin befattning böra erhålla del därav”). RR återförvisade målet till länsstyrelsen för ny behandling, ”enär länsstyrelsen har att lämna vederbörande indrivningsförrättare sådana för skatteindrivningen erforderliga uppgifter om de skattskyldigas arbets-

Kammarrätten

RÄTTSFALL

Fågeluppfödning — rörelse eller hobby?

En person B. tillgodoförde sig i sin år 1951 avlämnade självdeklaration avdrag med 393 kr för underskott å rörelse (fågeluppfödning), bedriven under tiden 1 juli 1949—31 december 1950.

Vederbörande TN medgav icke avdraget ifråga.

I besvär hos PN anförde B. i huvudsak följande.

Under sommaren 1949 hade B. i en trädgård, som blivit upplåten på arrende till annan person, låtit uppföra en s. k. voljär, i vilken tre par undulater av gängse typ placerats; på våren 1950 hade verksamheten utökats därigenom att B. i samma trädgård låtit uppföra flera voljäer, varest han placerat en del nyinköpta undulater av mera sällsynt art; undulatbestån-

anställningar och löner, som kunna inhämtas av de för länsstyrelsen tillgängliga deklara-tionshandlingarna". (RR:s utslag den 15/10 1953.)

Anm.: RR:s utslag innebär icke att exekutionsbiträdet själv får taga del av deklara-tionerna utan endast att han av länsstyrelsen kan få för indrivningen nödvändiga uppgifter ur deklara-tionerna.

det hade därigenom kommit att uppgå till elva par; genom korsning hade under år 1950 olika undulattyper framkommit; av dessa hade de mera allmänt i marknaden förekommande blivit sålda, medan de sällsyntare behållits; på grund därav att B. i bokslutet avsevärt nedskrivit värdet av fåglarna hade underskottet i rörelsen uppstått; slutligen framhölls från B:s sida att han icke hållit några fåglar i sin bostad eller i anslutning till denna.

I avgiven förklaring avstyrkte vederbörande TO bifall till besvären; enligt dennes förmenande tydde den omständigheten att omsättningen under halvannat år utgjort blott 170 kr varken på yrkesmässighet eller vinningssyfte utan vore verksamheten ifråga snarare att anse såsom hobby.

Jämväl vederbörande TI hemställde om avslag å besvären; TI ansåg i likhet med TO att den av B. bedrivna verksamheten icke kunde betraktas som rörelse.

PN ogillade genom beslut den 13 okt. 1951 besvären.

Häröver anförde B. besvär hos KR under yrkande om att erhålla avdraget ifråga. B. framhöll bl. a. att det icke vore ovanligt, att en nystartad verksamhet vore av ringa omfattning och att densamma lämnade underskott; underskottet i den